

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 12.1.2009
COM(2008) 904 окончателен

2007/0198 (COD)

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА
ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ**

съгласно член 251, параграф 2, втора алинея от Договора за ЕО

относно

общата позиция на Съвета във връзка с приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета за оттегляне на Регламент (ЕО) № 1228/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА
ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ**

съгласно член 251, параграф 2, втора алинея от Договора за ЕО

относно

общата позиция на Съвета във връзка с приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета за оттегляне на Регламент (ЕО) № 1228/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия

1. ИСТОРИЯ НА ДОСИЕТО

Предложението е предадено на Европейския парламент и на Съвета 19.9.2007 г.
(документ COM(2007) 531 — 2007/0198/COD) на:

Становище на Европейския икономически и социален комитет, 22.4.2008 г.
предоставено на:

Становище на Комитета на регионите, предоставено на: 10.4.2008 г.

Становище на Европейския парламент (на първо четене), 18.6.2008 г.
предоставено на:

Обща позиция, приета с единодушие на: 9.1.2009 г.

2. ЦЕЛ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

Предложението е част от третия законодателен пакет за вътрешен пазар на газ и електроенергия в рамките на ЕС („трети пакет“), който включва две директиви и три регламента.

Основната цел на пакета е да установи необходимата регулаторна рамка за ефективното отваряне на пазара и да изгради единен пазар на газ и електроенергия в рамките на ЕС в интерес на гражданите и на промишлеността на Европейския съюз. Това ще спомогне цените да се поддържат колкото е възможно по-ниски и ще увеличи стандарта на обслужването и сигурността на доставките.

Това ще се осъществи с помощта на следните основни мерки:

- по-ефективен регулаторен надзор от независими национални регулатори;

- създаване на Агенция, чиято цел ще бъде осигуряването на ефективно сътрудничество между националните регулатори и вземането на решения по всички трансгранични въпроси, имащи значение;
- задължително сътрудничество между операторите на мрежи, с цел хармонизиране на всички правила, свързани с преноса на енергия в Европа, и координиране на планирането на инвестиции;
- ефективно отделяне на производството от преноса на енергия, така че да се елиминират всички конфликти на интереси, да се стимулират инвестициите в мрежите и да се предотврати дискриминационното поведение;
- по-голяма прозрачност и по-добро функциониране на пазара на дребно;
- по-голяма солидарност и регионално сътрудничество между държавите-членки, което ще гарантира по-голяма сигурност на доставките.

3. КОМЕНТАРИ ОТНОСНО ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

3.1. Общи забележки

Приетите от Съвета общи позиции относно петте текста, формиращи третия пакет, съдържат всички съществени елементи от предложението на Комисията, които са необходими за осигуряване на доброто функциониране на вътрешния пазар на газ и електроенергия, и по-общо, за постигането на основните поставени по-горе цели. Поради това те могат да бъдат одобрени от Комисията (вж. 3.2 по-долу).

На първо четене вниманието бе съсредоточено върху постигането на съгласие в рамките на Съвета. Поради това приетите от Европейския парламент изменения не бяха формално включени в общата позиция. Преговорите за тази цел ще бъдат проведени на второ четене. Някои от приетите от Европейския парламент изменения са взети обаче под внимание в общата позиция (вж. 3.3 по-долу). Комисията смята, че редица изменения, които не са включени в общата позиция, следва да бъдат взети предвид на второ четене (вж. 3.4 по-долу).

3.2. Специфични забележки

Основните промени в предложението на Комисията са следните:

3.2.1 Създаване и промяна на мрежови кодекси

Общата позиция внася промени в предложението на Комисията по отношение на процеса за създаване и промяна на мрежови кодекси. Тя въвежда нова концепция за рамкови насоки, съставени от Агенцията, които трябва да се прилагат от операторите на преносни системи (ОПС) при изготвянето на европейските мрежови кодекси. (вж. 3.3 за оценка на Комисията)

3.2.2 Инвестиционен план за мрежата

Комисията предложи Европейската мрежа на операторите на преносни системи (ЕМОПС) на електроенергия да изготвя инвестиционен план за мрежата на всеки две години. Съветът е променил този план на необвързващ примерен план за развитие на мрежи. (вж. 3.3 за оценка на Комисията)

3.2.3 Тарифи

Комисията предложи тарифите да се одобряват от регулаторите *ex ante*. Съветът включи възможността само методологията да бъде определяна *ex ante*, което е приемливо за Комисията.

3.2.4 Насоки

Комисията предложи изчерпателен списък от насоки, който обхваща както съществуващите насоки и някои нови теми, така и насоки, които ще се основават на мрежови кодекси.

Съветът първо заличи всички изрични позовавания на насоки, които вече са споменати в списъка на мрежовите кодекси. Комисията може да приеме този избор на изготвяне на законодателни текстове.

Съветът обаче заличи и възможността за определяне на насоки. Комисията предложи възможността за определяне на насоки за пазарите на дребно. От държавите-членки се изисква да определят процедурите на обмен на информация и смяна на мрежи, но Съветът премести този член в директивата. В същото време Съветът премахна възможността за определяне на насоки. Комисията може да се съгласи и с двете промени, но смята, че е необходимо да се запазят всички останали насоки, за да се гарантира правилното функциониране на системата за определяне на правно обвързващи правила за вътрешния пазар на електроенергия.

3.3. Аспекти на общата позиция, отразяващи измененията на Европейския парламент

Редица изменения на Европейския парламент са отразени в общата позиция, или дословно, или по смисъл. Те са, както следва:

3.3.1 Правомощия на Агенцията за изготвяне на рамкови насоки и кодекси

Както общата позиция на Съвета, така и измененията на Европейския парламент (изменение 32) изменят предложението на Комисията по отношение на процеса за създаване на мрежови кодекси. Комисията въвежда нова концепция за рамкови насоки, съставени от Агенцията, които трябва да се прилагат от операторите на преносни системи (ОПС) при изготвянето на европейските мрежови кодекси.

Комисията подкрепя една по-ясно изразена роля на Агенцията в процеса на изготвяне на правила. Вместо да дава становището си едва след изготвянето на кодекса от ОПС, Агенцията ще определя изискванията за кодексите *ex ante* под формата на рамкови насоки в специфична област.

Европейският парламент също предлага Агенцията да приема обвързващи мрежови кодекси (изменение 14), докато Съветът настоява само Комисията да разполага с такива правомощия. Комисията не може да подкрепи стремежа на Парламента да даде повече правомощия на Агенцията, тъй като това е в противоречие с решението на Съда на Европейските общности по делото *Meroni*, според което Комисията не може да предоставя дискреционни правомощия на друг орган.

3.3.2 Консултация и наблюдение от ЕМОПС

Както общата позиция, така и измененията на Европейския парламент изменят предложението на Комисията по отношение на консултацията и наблюдението от страна на ЕМОПС на електроенергия. Общата позиция уточнява ролята на ЕМОПС в сравнение с консултацията и наблюдението от страна на Агенцията. Измененията на Парламента са в същата насока, но са твърде ограничаващи, и не запазват достатъчен обхват на консултацията и наблюдението от ЕМОПС.

3.3.3 Разходи на ЕМОПС

Както общата позиция, така и измененията на Европейския парламент добавят изискването регулаторните органи да одобряват разходите на ЕМОПС, при условие че те са обосновани и съразмерни.

3.3.4 Използване на таксите за претоварване

В предложението на Комисията се предвиждаше задължително използване на таксите за претоварване за трансграничен капацитет или за инвестиции в мрежи. Това предложение се съдържа и в изменение 23 на Парламента, като в допълнение се изисква одобрението на Агенцията за използването на таксите за претоварване за намаляване на тарифите. С общата позиция отново се въведе възможността таксите за претоварване да се използват за намаляване на тарифите.

Комисията е на мнение, че използването на таксите за претоварване за намаляване на тарифите води до по-малка мотивация за изграждане на нова инфраструктура чрез такси за претоварване. Общата позиция обаче дава ясен приоритет на използването на таксите за претоварване за засилване на трансграничния капацитет или за инвестиции в мрежи пред намаляването на тарифите на мрежите. Изменението на Парламента е в правилна посока. Общата позиция заедно с изменението на Парламента са приемливи за Комисията като компромисно решение.

3.4. Изменения на Европейския парламент, одобрени от Комисията, но не и от Съвета

3.4.1 Правомощия на Агенцията по отношение на инвестиционните планове

Съгласно общата позиция ЕМОПС приема примерен 10-годишен план за развитие на мрежата. Този план се преразглежда от Агенцията, която може да предложи на Комисията и на ЕМОПС промени в плана. Европейският парламент предлага Агенцията да приема обвързващ план за инвестиции в мрежата, който да се изготвя от ЕМОПС. Комисията не може да се съгласи Агенцията да получи дискреционни правомощия за приемането на обвързващ инвестиционен план. Комисията обаче би могла да подкрепи приемането от страна на Агенцията на необвързващ инвестиционен план или участието на Агенцията в наблюдението на съответствието между националните инвестиционни планове, одобрени от националните регулатори, и 10-годишния план на ЕМОПС за развитие на мрежата.

3.4.2 Техническо сътрудничество с трети държави

В своите изменения Парламентът предлага националните регулаторни органи и Агенцията да наблюдават техническото сътрудничество с оператори на преносни системи в трети държави.

3.4.3 Премахване на административните пречки с цел увеличаване на капацитета

В своите изменения Парламентът предлага държавите-членки да преразгледат своите процедури за премахване на административните пречки с цел да бъде увеличен междусистемния капацитет.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Комисията е на мнение, че общата позиция запазва основните точки от предложението на Комисията. Комисията смята, че по отношение на особено важни въпроси, общата позиция по принцип постига добър баланс и прави добър компромис, което ще доведе до добро функциониране на вътрешния пазар на газ и електроенергия. Комисията смята обаче, че някои изменения, приети от Европейския парламент на първо четене, следва да бъдат включени едва на второ четене.